

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia
Sendt pr. mail til info@energinet.dk; tsd@energinet.dk

Landskab og Skov
J.nr. 2020 - 16055
Ref. CHKIT
Den 3. marts 2021

Afgørelse om at demontering af 150 kV luftledning og etablering af 150 kV kabelanlæg mellem Ribe og Bredebro, samt udbygning af Ribe og Bredebro højspændingsstationer ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Miljøstyrelsen har den 19. maj 2020 modtaget jeres ansøgning via hhv. Esbjerg og Tønder Kommuner om demontering af eksisterende 150 kV luftledningsanlæg og etablering af nyt 150 kV kabelanlæg mellem Ribe og Bredebro samt udbygning af Ribe og Bredebro højspændingsstationer.

Afgørelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger modtaget senest d. 29. januar 2021 samt på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

¹ LBK nr. 973 af 25/06/2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Miljøstyrelsen, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for anlægget, jf. §3, stk. 1, nr. 2 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da Energinet er bygherre. Bygherres ansøgning er vedlagt som bilag 1, mens relevante kortbilag fremgår af bilag 2.

Projektet er omfattet af bilag 2, punkt 3c i miljøvurderingsloven: *Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).*

I forbindelse med etablering af 400 kV luftledningen Endrup-grænsen er det politisk vedtaget, at der, som kompenserende foranstaltning, skal ske en kabellægning af samtlige 150 kV luftledninger i de kommuner, som bliver berørt af 400 kV luftledningen. Dette er blevet sikret med lovhjemmel i lov nr. 1293 af 05/12/2019, som trådte i kraft 1. januar 2020, som tillader at Energinet foretage ændringer i eltransmissionsnettet alene af hensyn til forskønnelse. Nogle af disse luftledninger hænger langt fra den kommende 400 kV luftledning.

Energinet har i forbindelse med ansøgningen argumenteret, at kabellægning af 150 kV luftledningen er et selvstændigt projekt, som er politisk besluttet, hvor 400 kV luftledningen blot udnytter den nu ledige plads i landskabet. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er nogen funktionel sammenhæng mellem 400 kV og 150 kV luftledningerne, hvorfor denne screeningssag gennemføres separat.

Projektbeskrivelse

Der er indgået en politisk aftale om kabellægning af 150 kV-luftledninger i de kommuner, som bliver berørt af de nye 400 kV-luftledninger langs vestkysten. Desuden skal projektet også betragtes som en del af en større restrukturering af nettet i Vestjylland.

Projektet omfatter etablering af cirka 32 km 150 kV kabelanlæg og efterfølgende demontering af eksisterende cirka 32 km 150 kV luftledning. Ved Ribe og Bredebro højspændingsstationer skal der udføres en række ændringer for at det nye kabelanlæg kan tilsluttes nettet og den eksisterende luftledning kan demonteres og fjernes. Der sker ingen arealmæssige udvidelser af stationsanlæggene, fordi der alene er tale om ombygning og udskiftning af eksisterende 150 kV stationsudstyr der kan foregå inden for rammerne af de eksisterende stationsmatrikler.

Kabelanlægget etableres i åben grav. Hvor særlige forhold begrunder det, vil kabelanlægget blive etableret som styret underboring. De særlige forhold er krydsning af veje, vandløb samt beskyttede naturområder. Der underbores ca. 2 km i projektet.

De steder, hvor kablerne etableres ved styret underboring, vil de ligge dybere i jorden end i åben grav. Dybden afhænger af jordbunden og underboringens længde, og varierer mellem 2 og 30 meter under terræn.

² BEK nr. 244 af 22/02/2021 om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter.

Af anlægstekniske og sikkerhedsmæssige årsager vil der minimum være en centerafstand på 55 m imellem den nye kabellægning og den eksisterende 150 kV luftledning, men ofte vil det nye kabeltrace være væsentligt længere væk fra den eksisterende 150 kV luftledning. Den eksisterende luftledning skal være i drift, imens den nye kabellægning etableres. Tracéet er desuden forsøgt tilpasset til behørig afstand af boliger, landbrugets muligheder for udvikling samt miljø- og naturløvsforhold.

Ved længere og kritiske underboringer (længere end ca. 100 m og kritiske områder såsom vådområder/vandløb), skal der laves en geoteknisk forundersøgelse for at undgå såkaldte blow-outs. Beredskabsplan for blow-out med detaljeret beskrivelse af procedure for at undgå blow-out ved underboringer vil blive udarbejdet af entreprenør.

Anlægsperiode

Anlægsarbejderne på stationerne forventes at blive sat i gang som det første, og dermed inden start på etablering af luftledning og kabelanlæg. Det skyldes, at arbejderne på stationerne tager længst tid at udføre. De indledende arbejder omfatter terrænregulering og fundamentarbejder, som vil vare ca. ½-1 år. Når de første fundamenter er etableret, påbegyndes installering af de forskellige komponenter. Samlet forventes anlægsarbejderne på stationerne at tage 18 måneder.

Den enkelte ejendom vil blive berørt af arbejdet under udgravning af kabelrende, trækning af kabler og reetablering, som samlet typisk vil vare i alt 4-5 arbejdsdage. Den samlede forventede anlægsperiode på hele strækningen vil være ca. 6 måneder (maj 2021 – september 2021).

Demontering af master forventes at blive udført, når kabelforbindelsen er i drift og varer ca. 3 måneder (januar 2022-marts 2022).

Højspændingsstation Ribe og Bredebro

På de eksisterende højspændingsstationer Bredebro og Ribe vil der være behov for at udvide og/eller ændre bestående anlæg.

Anlægsarbejder på Ribe station:

- Muligvis etablering af midlertidig adgangsvej
- Etablering af interne køreveje
- Regulering af det nye areal, herunder evt. rydning af beplantning
- Etablering af fundamenter
- Opsætning af hegn og etablering af beplantning
- Anlæg af kabelanlæg i jord
- Opførelse af højspændingsanlæg alt inklusive

Anlægsarbejder på Bredebro station:

- Evt. udvidelse af interne køreveje
- Etablering af fundamenter
- Opførelse af højspændingsanlæg

I forbindelse med ændringerne på stationerne benyttes de eksisterende bygninger og der laves kun ændringer på de tekniske installationer såsom relætavler og egne forsyningsanlæg. Der udledes ingen emissioner eller støj fra bygningerne.

På stationen i Ribe vil perimeterhegnet blive flyttet, og der indhegnes herved yderligere areal (ca. 0,35 ha) til stationen. Det samlede areal vil dog blive bibeholdt på den eksisterende matrikel.

Der vil på Ribe stationen blive etableret en ny intern vej, vejen anlægges som grusvej og forventes at blive ca. 5 meter bred.

På stationen i Bredebro vil de eksisterende veje blive forlænget, de vil blive etableret som de eksisterende veje.

Der vil blive etableret belysning på stationsanlæggene til brug i aften- og nattetimerne, når anlæggene skal serviceres. Erfaringen er, at det sker yderst sjældent.

Stationsanlæggene indhegnes, og der etableres adgangskontrol. Rundt om anlæggene etableres beplantninger m.v., for at mindske synligheden af anlægget i det omfang der identificeres behov.

Arbejdsarealer og adgangsveje

Der er som udgangspunkt udlagt et arbejdsområde for kabelanlægget på cirka 18 m. Der vil dog i praksis være behov for lokale tilpasninger, såsom f.eks. adgangsveje, sandpladser, oplags-pladser og muffegrave. Tilpasningerne vil i videst muligt omfang tage højde for lodsejers ønsker og/eller projektets tekniske krav omkring den cirka 32 km lange kabelstrækning. Dette arbejdsområde kan på korte strækninger tilpasses lokale forhold og indskrænkes til 12-15 m hvis det vurderes nødvendigt og anlægsteknisk muligt. Den præcise placering af selve kabeltracéet kan først endeligt fastlægges, når der er meddelt screeningsafgørelse og indgået aftaler med lodsejere. I driftsfasen vil der langs med kabeltracéet være et 7 m bredt servitútbælte omkring kablet, hvor der vil være visse restriktioner på aktiviteter i dette bælte. Inden for bæltet må der ikke bebygges eller tilplantes med træer med dybdegående rødder. Arealet vil dog kunne benyttes til almindelig landbrugsdrift. Der planlægges ikke pleje af servitútbælte, ud over de steder hvor beplantning reetableres, disse steder plejes typisk i 3 år.

Der vil blive etableret muffepladser for ca. hver 1,5 km, kabeltrækpladser for ca. hver 3 km trace, og sandpladser for ca. hver 350 m. Muffepladser vil typisk være 20 x 30 m, kabeltrækpladser inklusive kabeldepotpladser typisk 45 x 45 m og sandpladser vil typisk være 25 x 25 m.

Derudover vil der blive behov for et antal midlertidige depotpladser på op til ca. 2.000 m², som placeres efter aftale med lodsejerne på steder med direkte adgang fra offentlig vej.

Ved styret underboring, eks. ved en vejkrydsning og Brede Å, vil der være behov for et arbejdsareal på ca. 500 m² i starten af underboringen samt en plads til samling af rørene ved slutningen af underboringen på 250 m². Ved den lange underboring ved Ribe Å vil arbejdsarealerne være tilsvarende større ca. henholdsvis 4.000 m² og 6.000 m².

På station Ribe forventes der etableret byggeplads, parkering og skur by uden for matriklen på op til ca. 3800 m². Det forventes at leje jord til dette ved stationens

naboer. Det forventes ikke, at der er behov for arbejdsareal uden for det nuværende stationsområde på station Bredebro.

Alle midlertidige adgangsveje vil som udgangspunkt blive udført som en 3-4 meter bred kørepladevej.

Demontering

Efter etablering og idriftsættelse af kabelsystemet, vil der blive igangsat en nedtagning af den eksisterende højspændingsluftledning.

Energinet ejer luftledningsforbindelsen. Inden demonteringsarbejdet igangsættes vil der blive taget kontakt til ejerne af de ejendomme, som er berørte af luftledningsforbindelsen. Da luftledningsforbindelsen blev etableret, blev der tinglyst en servitut på de ejendomme forbindelsen berører. Servitutten giver Energinet ret til at vedligeholde og fjerne forbindelsen når den ikke længere er i drift.

Alle master vil blive demonteret og fjernet og maste-fundamenter vil blive helt eller delvist fjernet ned til en dybde af 1,2 m under terræn, efter aftale med lodsejere.

I forbindelse med demontering af luftledningsanlægget udføres:

- Ophængning af hjul til fasetrådene
- Bardunering af de master som har behov for det
- Spoling af fasetrådene, 5-10 master ad gangen
- Nedtagning af isolatorer
- Kontrolleret nedlægning af højspændingsmaster
- Skrotning af højspændingsmaster i sektioner for bortkørsel
- Fjernelse af fundamenterne, helt eller delvis
- Afregning af lodsejere for afgrøde og strukturskade

Ved behov vil der blive etableret midlertidige køreveje på udlagte køreplader fra offentlig vej til masterne til brug for transport af materialer, maskiner mv. Der vil dog altid blive brugt køreplader i beskyttede naturområder.

Det fysiske arealbehov til demonteringen udgøres af et midlertidigt arbejdsareal ved den enkelte mast på ca. 20 x 40 m (hvor det er muligt af hensyn til natur- og terrænforhold), samt en midlertidig adgangsvej. Adgangsveje er normalt 3-5 m brede kørespor på køreplader. For at fjerne ledninger skal der etableres trådspolepladser på 10 x 10 m.

Desuden anvendes nogle midlertidige arbejdspladser placeret ved det eksisterende luftledningsanlæg, der skal demonteres. Pladserne anvendes som mastenedlægningspladser (20x40m) og trådspolepladser (10x10m).

Begrundelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

Beskyttet natur

§ 3 natur

Projektet er beliggende i Esbjerg og Tønder Kommuner. Projektet er beliggende uden for kystnærhedszonen og vil på grund af afstanden (> 5 km) og projektets karakter (nedgravet kabel og udvidelse af højspændingsstation inden for eksisterende stationsmatrikler) ikke kunne påvirke vadehavsområdet.

Kabelanlægget krydser flere steder naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 herunder vandløb, eng og mose. Alle naturområder i begge berørte kommuner vil blive krydset med styret underboring.

Naturområderne, der krydses ved styret underboring vurderes ikke at blive påvirket af projektet, idet jordbundsforhold under naturområderne ikke ændres ligesom projektet ikke genererer spildevand/overfladevand, til direkte eller indirekte afledning til naturområderne. På grund af projektets karakter og den anvendte anlægsmetode, vurderes det ikke at medføre skyggevirkning på naturområder, ligesom projektet ikke forhindrer passage for fauna til omkringliggende naturområder.

Højspændingsstation Ribe ligger i en afstand af ca. 120 m nordøst for nærmeste naturområde (eng) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Omkring anlægget ligger der flere søer i en afstand af 130- 200 m eller mere fra projektområdet.

Højspændingsstation Bredebro ligger i en afstand af ca. 175 m øst for nærmeste naturområde (vandløb), der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Udvidelsen holdes inden for stationernes matrikel, og udvidelsen sker derfor på areal, der allerede anvendes til højspændingsstation. Stationerne genererer ikke spildevand eller overfladevand til direkte eller indirekte afledning til naturområderne, idet afledning sker som for nuværende ved nedsivning på matriklen. På grund af stationernes afstand til naturområder samt højden og typen af de nye installationer, vurderes projektet ikke at medføre skyggevirkning på naturområder, ligesom det ikke forhindrer passage for fauna til omkringliggende naturområder.

Ved demontering af mast 81, 83, 50, 39, 38 og 37 vil arbejdet fysisk berøre § 3-områder, da masterne er placeret i/ved disse. Af ansøgningen fremgår det, at demontering af master vil kræve midlertidige adgangsveje og arbejdspladser ved hver enkelt mast, hvis de ikke kan demonteres direkte fra kørefast vej. Adgangsveje etableres som hovedregel ved brug af køreplader og med mindst mulig kørsel på beskyttet natur, såfremt der ikke er adgang til masten via eksisterende vej. Demonteringsarbejdet vil medføre forstyrrelse og støj i de 2-4 uger som arbejdet tager.

Demontering af de eksisterende master kan ikke foregå uden at der vil ske en fysisk påvirkning af naturen inden for de udpegede naturområder, da arbejdet vil kræve færdsel og arbejde med tungt maskinel omkring masterne. På baggrund af det oplyste om metode for arbejde i § 3 naturområder, herunder arbejdets varighed vurderes det, at projektet vil kunne medføre lokale tilstandsændringer i de direkte berørte naturområder. Opmærksomheden henledes på, at dette kræver dispensation fra den berørte kommune.

Samlet vurderes projektet således ikke at medføre permanente tilstandsændringer i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Natura 2000

Ansøger har udarbejdet en væsentlighedsvurdering for projektet, jf. ansøgningsmaterialet.

Ribe højspændingsstation ligger ca. 50 m fra Natura 2000-område nr. N89.

Bredebro højspændingsstation ligger ca. 1,6 km nord for Natura 2000-område N100, Sølsted Mose, der omfatter H89 og F122.

Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke sker direkte påvirkning af hhv. N89 og N100 fra udvidelsen af højspændingsstationerne, idet der fra disse ikke er væsentlige emissioner, støjpåvirkninger eller udledninger til recipient.

Ét Natura 2000 område berøres direkte af projektområdet to gange ved krydsning med ledning ved underboring samt demontering af master. Ved krydsning af Ribe Å (Holme) omfatter Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet både H78 "Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde" og F51 "Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb". Habitatområdet er her ca. 460 m bredt. Der er ikke habitatnaturtyper på det sted, hvor ledningen underbores Natura-2000 området.

Længere mod syd på traceet krydses samme Natura 2000-område, hvor N89 omfatter habitatområde H86, Brede Å. Habitatområdet er her ca. 15 m bredt.

Øvrige Natura 2000-områder ligger mere end 1,6 km fra projektet. På baggrund af afstanden til Natura 2000-områder samt projektets karakter uden væsentlige emissioner eller vertikale elementer, vurderes det ikke at medføre en væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlagene for fjernere beliggende Natura 2000-områder.

Udpegningsgrundlag for berørte habitat- og fuglebeskyttelsesområder

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H78 omfatter 38 naturtyper og 11 arter. Lige øst for anlægget findes et område registreret med habitatnaturtypen tidvis våd eng (6410). Ved Ribe Holme er der seks naturtyper, vandløb (3260), visse-indlandsklit (2310), græs-indlandsklit (2330), surt overdrev (6230) og tidvis våde enge (6410).

Alle arterne på udpegningsgrundlaget er i større eller mindre grad knyttet til vandløbet som habitat.

Odder vurderes at være almindeligt forekommende i hele habitatområdet, og er registreret i et område nord for underboringens placering i Tved Å.

De øvrige arter lever udelukkende i vandløbet og det vurderes at de 6 arter af fisk, kan forekomme på den strækning af Ribe Å, som projektet krydser.

Udpegningsgrundlaget for F51 omfatter både yngle- og trækfugle. Anlægsarbejder i selve ådalen kan potentielt medføre en støjpåvirkning af ynglefugle, særligt hedeheg, rørdrum og rørhøg, hvis de gennemføres i yngletiden.

Krydsning af Brede Å berører ligeledes Natura 2000 område N89, dog berører projektet her habitatområde H86 "Brede Å". Udpegningsgrundlaget herfor et vandløb (3260), tre fiskearter samt odder.

Vurdering af påvirkning

Ved etablering af kabelanlæg under habitatområdet H78, H86 og fuglebeskyttelsesområde F51 vil metoden styret underboring blive anvendt, og der bores minimum 1 m under faktisk-/regulativmæssig bundkote. Herved friholdes habitatområdet for gravearbejde. Arbejdsarealer i hver ende af underboringen holdes minimum 25 m fra grænsen af habitatområdet og placeres på nuværende landbrugsarealer i omdrift. Arbejdsarealerne vil blive anvendt i ca. 6-7 måneder, afhængig af de lokale forhold.

Der vil være risiko for blow-out af boremudder til overfladen. Der vil derfor blive gennemført geotekniske undersøgelser af jordbundsforholdene for at minimere risikoen ligesom der udarbejdes en beredskabsplan. Der vil være kørsels inden for H78/F51 med maskinel med lavt marktryk, dog vil der ikke blive kørt i habitatnaturtyper.

Ved recirkulation af boremudder, skal der udlægges en slange hertil. Udlægningen foretages med samme type maskinel som beskrevet ovenfor.

Overvågning af blow-out langs med underbøringsarbejdet vil blive foretaget til fods eller på afstand.

Demontering af eksisterende luftledningsanlæg berører H78 over en strækning på ca. 480 m, og der er placeret to master inde i området. Der er ved krydsningen kortlagt habitatnaturtype vandløb (3260) og dele af ådalen er registreret som § 3-beskyttet eng, mose og hede. Den sydlige mast nr. 80 er ikke placeret i registreret § 3-natur, men står ca. 30 m fra habitatnaturtypen tidvis våde enge (6410) mod øst, mens den nordlige mast nr. 81 står i § 3 mose. Ved hver mast etableres et midlertidigt arbejdsareal, hvis de ikke kan demonteres direkte fra kørefast vej.

Den sydlige mast kan tilgås fra den tilstødende mark, og der vil ikke være kørsel i beskyttet natur. Demontering af den nordlige mast vil kræve arbejde og kørsel i § 3 beskyttet mose og her vil eksisterende kørespor fra høslæt i mosen benyttes som kørevej for at minimere påvirkningen af den beskyttede natur.

Ingen af de master, der skal demonteres, er placeret i områder med kortlagte habitatnaturtyper, og demonteringsarbejdet vurderes at kunne gennemføres uden at der vil ske en væsentlig påvirkning heraf.

Kabellægningen medfører ikke hverken fysisk forstyrrelse af vandløbene, eller afledning af overfladevand, vand, boremudder eller lign. hertil. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at projektet ikke vil påvirke fiskene på udpegningsgrundlaget for H78/H86. Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke vil påvirke Odder, der er på udpegningsgrundlaget for H78, jf. afsnittet nedenfor, Beskyttede Arter.

Da der ikke arbejdes direkte i habitatnaturtyper ved underboringen vurderer Miljøstyrelsen, at disse ikke påvirkes væsentligt, idet projektet ikke medfører væsentlige emissioner, indirekte-/direkte afledning af overfladevand, vand, boremudder eller lignende hertil.

Arbejdspladser omkring master til demontering samt arbejdskørsel hertil foregår ad eksisterende kørespor fra høslæt i mosen. Dette minimerer påvirkningen af den

beskyttede natur. Da der ikke er registreringer af beskyttede arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget inden for arbejdsområdet for demontering af luftledningsanlægget vurderes denne del af projektet ikke at påvirke udpegningsgrundlaget for hhv. H78 og H86 væsentligt. Endvidere er det lagt til grund, at denne del af projektet ikke giver anledning til væsentlige emissioner, indirekte-/direkte afledning af overfladevand, vand, boremudder eller lignende.

Da projektet ved etablering med styret underboring under området ikke berører dette fysisk, forventes ynglefuglene på udpegningsgrundlaget ikke direkte berørt. Projektet forventes ikke at medføre risiko for kollisioner, idet eksisterende luftledningsanlæg demonteres.

Projektet er fastlagt, så der sker en underboring af ådalen (F51), med arbejdspladser placeret nord og syd for ådalen, for bl.a. at friholde ådalen for større anlægsarbejder. I en afstand af 50 meter fra arbejdspladser ved underboring vil der være en støj på op til 65 dB. Det vurderes at støjniveauet fra arbejdspladserne til underboringen vil være så lavt, at det ikke kan medføre en skade på fuglene.

Der kan ikke udelukkes, at der sker en forstyrrelse af trækfugle og ynglefugle på individniveau som følge af færdsel i selve ådalen ved tilsyn, udlæg af slange til recirkulation af boremudder etc.

Risikoen for en skade af fuglebestande vurderes at være lille, da der ikke er registreret konkrete levesteder omkring krydsningen, og da forstyrrelsen fra hhv. demontering og kabellægning kun sker et enkelt år, hvorefter områdets værdi for fuglene vil være som før projektet blev gennemført. Herudover er området i dag moderat påvirket af menneskelig færdsel, og fuglene antages derfor at være vant til nogen forstyrrelse.

Tilstedeværelse af et underboret kabelanlæg vil ikke medføre påvirkning på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget af N89 i driftsfasen. Dette skyldes, at kabelanlægget ligger i jorden, ikke udleder stoffer til omgivelserne, ikke kan medføre en drænende effekt da det ligger i et foringsrør omgivet af bentonit og ikke skaber en barriere for dyr på udpegningsgrundlaget.

Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag væsentligt, hvorved der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på nævnte Natura 2000-område jf. habitatbekendtgørelsen³. Vurderingen er foretaget på baggrund af projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger, skånsom kabellægning ved styret underboring under Natura 2000-områderne samt den anvendte metode, herunder benyttelse af eksisterende kørespor, udlæg af køreplader og arbejdets varighed ved demontering af luftledningsanlægget, der ikke direkte berører habitatnaturtyper. Endvidere er de oplyste forhold vedr. transport i forbindelse med geologisk forundersøgelse og tæk af blow-out i anlægsfasen lagt til grund for vurderingen.

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Gældende om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Fredskov

For kabelanlægget er skovarealer forsøgt undgået ved tracé planlægning og berørt fredskov vil krydses ved underboring, hvorved fældning af skov undgås. Fredskoven over det underborede kabel vil ikke pålægges restriktioner i driften af skoven efterfølgende.

Ved krydsning af skov som ikke er fredskov vil arbejdsbæltet blive ryddet i anlægsfasen. Arbejdsbæltet kan efter behov indskrænkes til ca. 12 m hvis det vurderes nødvendigt. Findes der eventuelle flagermusegnede træer vil disse undgås ved justering af arbejdsbæltet, linjeføringen eller ved styret underboring. I driftsfasen vil der i skov krydset af kabelanlægget ikke være begrænsninger på skovdriften inden for servitútbæltet.

Ved demontering af luftledning hvor ledningen fires ned gennem områder med mange træer og buske, vil det være svært helt at undgå at enkelte grene vil knække, men det vil som udgangspunkt ikke være nødvendigt direkte at fælde træer. Hvis det mod forventning er nødvendigt at fælde træer, vil arealerne kunne gentilplantes og benyttes til ordinær skovdrift, efter demonteringen.

Miljøstyrelsen finder, at ansøger med den beskrevne metode har taget tilstrækkelig højde for fredskovspligtige arealer, og at disse ikke vil påvirkes væsentligt af projektet.

Projektet vil ikke være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater, naturparker eller lignende områder til beskyttelse af natur og biodiversitet, idet der ikke er faktiske planer herom inden for projektområdet.

Beskyttede arter

Odder kan ikke udelukkes at anvende de vandløbsnære arealer omkring projektets krydsninger af Natura 2000-området, og arten vurderes at være følsom over for forstyrrelse i nærheden af sin yngleplads. Odder er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og er på udpegningsgrundlaget for H78. Tønder Kommune har oplyst, at Odder er registreret ved ullemølle ca. 5 km sydvest for Åved, hvor kabellægningen krydser Gyvelvej. Desuden er arten udbredt i Brede- og Brøns Å.

Odder kan blive påvirket som følge af støj og forstyrrelse fra de arbejdspladser, samt den evt. forstyrrelse der sker som følge af kørsel inde i habitatområdet ved udlæg af slange til recirkulation af boremudder.

Arbejdspladserne i hver ende af underboringen etableres i en afstand af mindst 20 meter fra Natura 2000-området befinder sig nær ved en meget lille del af det samlede potentielle levested langs de berørte åsystemer. Tilsvarende gælder for arbejdspladser indenfor Natura 2000-området ifm. demontering af luftledningsanlægget, ligesom disse anvendes midlertidigt. Da forstyrrelsen kun vil ske en enkelt sæson, hvorefter levestedets kvalitet vil være som inden anlægsarbejdet blev gennemført, vurderes en negativ påvirkning på artens integritet at kunne udelukkes. Desuden medvirker odderens primære aktivitet om natten til, at anlægsarbejdet som primært sker om dagen, ikke vurderes at medføre forstyrrelsen som kan skade bestanden af odder i området.

Jf. Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag VI (DMU 2007) kan følgende bilag IV dyrearter findes inden for en radius af 10 kilometer fra projektområdet: Vand-, frynse-, brun-, langøret, syd-, trolde- og pipistreflagermus, stor vandsalamander, løgfrø og snæbel.

Projektet påvirker ikke bilag IV-planterarter, da de ikke er registreret inden for projektområdet eller vurderes at vokse inden for de berørte områder.

For yderligere beskyttede arter henvises til ansøgers væsentlighedsvurdering for berørte Natura 2000-områder.

Tønder Kommune har oplyst at følgende rød-/gullistede arter findes ved projektområdet *"Vibefedt, Dynd-star, Stor skjaller og Guldblomme er registreret ca. 500 meter øst for kabellægningen, ca. 200 meter nord for vej nr. 175 (Rømhøvej) øst for Skærbæk. Butsnudet frø er registreret samme sted som spidssnudet frø. Glinsende vandaks er registreret ca. 500 meter øst for kabellægningens krydsning af Brede Å"*. Endvidere er det oplyst, at hhv. Kødfarvet Gøgeurt og Maj-Gøgeurt er registreret samme sted som Vibefedt, der ikke berøres direkte af projektet.

Miljøstyrelsen har hverken kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af andre bilag IV arter og/eller rødlistearter som vil kunne blive påvirket væsentligt af projektet, idet dette ikke indebærer ændring af jord- og stendiger, fældning af gamle træer, nedrivning af ældre bygninger, ændringer af overfladevand herunder søer eller andre lokaliteter, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus, markfirben, padde eller øvrige bilag IV-arter. Ligeledes medfører projektet ikke andre væsentlige påvirkninger uden for projektområdet.

Projektet vurderes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter at forurene, beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, eller ødelægge de planterarter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Tilsvarende vurderes det, at projektet ikke medfører direkte eller indirekte påvirkning af fredede arter i øvrige naturområder, idet anlægget her ligeledes etableres ved korte styrede underboringer.

Gener

Af ansøgningen fremgår det, at gravning af kabelrenden, trækning af kabel og reetablering af arealet tager ca. 4-5 arbejdsdage for en kortere strækning. I denne periode vil den enkelte lodsejer forventes at blive udsat for støj. Desuden kan der forekomme støj fra etablering af arbejdsarealer og tilstedeværelsen af mandskab samt maskiner, som afgiver støj i sædvanligt arbejdsmæssigt omfang.

Demontering og eventuel fjernelse af fundament kan medføre lejlighedsvis vibrationer fra brug af maskiner og køretøjer. Generne herfra vil dog være begrænset til ca. 2-3 dage for den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen vurderer, at evt. gener fra anlægsarbejdet er af kortvarig karakter, der ikke vurderes væsentligt for omkringboende. Støj i anlægsfasen er omfattet af forskrifter for bygge- og anlægsarbejde i miljøaktivitetsbekendtgørelsen⁴. Esbjerg Kommune har desuden et regulativ for støjende og støvende aktiviteter, mens der i Tønder Kommune ikke er lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer. Tønder Kommune har dog oplyst til ansøger, at der følges de samme

⁴ BEK nr. 844 af 23/06/2017 om miljøregulering af visse aktiviteter (Miljøaktivitetsbekendtgørelsen).

støjgrænser som i Esbjerg Kommune. Ansøger har oplyst at lokalt fastsatte støjgrænse kan overholdes i anlægsfasen.

Støj i driftsfasen vurderes ud fra ansøgningens vedlagte støjregninger på højspændingsstationen ved Ribe og Bredebro at kunne overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Der vil ikke komme støj fra kabelanlægget i driftsfasen.

Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at projektet ikke vil medføre væsentlige støjgener for omkringboende.

Ansøger har oplyst, at anlægsarbejdet kan give midlertidige støvgener i tørre perioder. Generne kan afhjælpes gennem vanding af anlægsområdet, som Energinet udfører efter konkret vurdering, eller hvis naboer klager. Desuden etableres alle køreveje ved hjælp af køreplader, som vil reducere støvgenerne.

Anlægsarbejdet skal 14 dage forud for påbegyndelse anmeldes til Esbjerg og Tønder Kommuner, jf. kommunernes hjemmeside. Regulering af evt. gener fra anlægsarbejdet vurderes i nærværende sag at være et tilsynsanliggende, der henhører under nævnte kommuner.

Projektet vurderes ikke at genere støvgener i driftsfasen, da kabelanlægget er nedgravet, aktiviteterne på højspændingsstationerne ikke generer støv og adgangsvejen hertil er asfalteret. Ved kørsel til brøndene i driftsfasen kan der potentielt opstå støv, der dog vurderes at være begrænset både i udbredelse, hyppighed og omfang, hvormed generne i forbindelse hermed ikke vurderes at påvirke miljøet væsentligt.

Af ansøgningen fremgår det, at der kan blive behov for lejlighedsvis brug af arbejdslys ved langs kabelanlægget og ved stationerne i perioder på få timer til en halv dag ad gangen. Som udgangspunkt vil der ikke blive arbejdet i aften- og nattetimerne. Evt. lyspåvirkning af omkringliggende arealer i anlægsperioden vurderes at være af midlertidig karakter ud fra det oplyste og ikke til væsentlig gene for omkringboende.

I driftsfasen vil kabeltraceet ikke være oplyst, og dermed vil det ikke medføre væsentlige lysgener for omgivelserne.

Der installeres belysning på stationsarealerne som kun vil bruges ved serviceeftersyn og vedligehold, i de få timer inden for normal arbejdstid, hvor der endnu ikke er lyst, hvilket vil være sæsonafhængigt.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at evt. lysgener fra driften af stationerne vil være midlertidige og ikke væsentlige for omkringboende.

Projektet forventes ikke at medføre væsentlige lugtgener for omkringboende, da der ikke sker emission fra kabelanlægget eller stationerne, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

På baggrund af ovenstående vurderes projektet samlet set ikke at være til væsentlig gene for befolkningen i området, da det ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj, lys eller lugt i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Ressourcer, affald og spildevand

Der skal anvendes forskellige materialer til etablering af et stationsanlæg. Det drejer sig f.eks. om metaller som aluminium og kobber til de strømførende elementer, og jern og nikkel til de bærende konstruktioner. Der skal desuden anvendes olie og SF6-gas i mindre omfang.

Materiale til 150 kV kabler, anslås at være:

Aluminium (til leder og skærm): 6,3 ton/km(fase). På 32 km kabelstrækning vil der samlet skulle bruges ca. 605 ton. Herudover skal der anvendes ca. 500 m³ sand per kilometer til kabelgraven og bentonit til underboringer.

Der skal anvendes råstoffer som beton til fundamenter og grus til adgangsveje. Desuden skal der anvendes materialer til bygninger, hegn og andre elementer.

Miljøstyrelsen forventer, at den anslåede mængde af materialer er tilpasset projektets art og omfang, og at ressourceforbruget i øvrigt reduceres til et minimum fra bygherres side underbygget af det økonomiske incitament.

Anlægget transporterer udelukkende strøm, og der vil således være en begrænset mængde affald i driftsfasen. Fast affald fra velfærdsfaciliteterne på stationerne vil blive indsamlet og behandlet gennem den kommunale affaldsordning. Når anlægget skal vedligeholdes og udtjente komponenter må udskiftes, vil der være en mindre mængde affald herfra. Kabelanlægget og stationsanlæggene vurderes at have en levetid på minimum 40 år.

Ved demontering af luftledningsforbindelsen vil der skulle bortskaffes aluminium fra ledningerne, stål fra ledninger og master samt armeringsjern og beton fra fundamenter.

Med 83 150 kV master på strækningen Bredebro-Ribe vil den forventede mængde beton der fjernes i projektet være ca. 415 m³. Denne mængde vil dog afhænge af om der indgås aftale med alle lodsejere på strækningen om, at mastefundamentet på deres ejendom skal fjernes helt eller delvist som beskrevet i projektbeskrivelsen.

Ved demontering af 150 kV luftledningen vil hver mast bestå af ca. 7.000 kg stål. Der demonteres 183 km fasestråd af ca. 1800 kg/km og 30,5 km jordtråd af ca. 900 kg/km.

Metalkomponenterne kan omsmeltes og afsættes til genbrug. Beton nedknuses og genanvendes. I dag er der ingen praksis for genanvendelse af isolatorer, og det hærdede glas sendes til affaldsdeponering.

Affaldet køres til godkendt deponi. Ansøger har oplyst, at Esbjerg og Tønder Kommuner vurderer, at mængderne ikke giver anledning til yderligere overvejelser omkring håndtering af dette. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at håndtering og bortskaffelse af affald kan ske efter gældende regler på området.

De steder på strækningen, hvor der i forbindelse med arbejdet skal etableres en mandskabsvogn, vil der være en begrænset mængde spildevand. Mandskabsvogne tilsluttes efter gældende regler enten til offentligt afløb eller opsamlingsstank, hvorfra spildevandet køres til godkendt modtager. Tønder Kommune gør opmærksom på, at afledning af spildevand kræve en tilladelse.

I driftsfasen vil der være et mindre vandforbrug, idet der alene vil være forbrug til velfærdsfaciliteter, som benyttes, når stationerne skal tilses og vedligeholdes. Vandforbruget adskiller sig ikke væsentligt fra det nuværende på stationerne.

På stationen ved Ribe, udvides arealet med 3.500 m². Da der ikke er befæstede arealer ved stationerne, vil håndtering af regnvand sikres ved naturlig nedsivning. Transformer og reaktorer opføres med sump til opsamling af olie, og der etableres olieudskiller på afløbet inden udledning.

Miljøstyrelsen lægger til grund, at afledning af overfladevand fra stationerne fremadrettet vil foregå som for nuværende, og at Energinet indhenter de nødvendige tilladelser hertil hos de respektive kommuner.

Miljøstyrelsen vurderer, at afledning af overfladevand ved nedsivning fra uforurenede områder på stationerne ikke påvirker miljøet væsentligt.

På baggrund af ovenstående vurderer Miljøstyrelsen, at projektets anvendelse af råstoffer er begrænset til det nødvendige ligesom projektets håndtering af affald og spildevand ikke medfører væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

Bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger

Traceet for kabelanlægget samt eksisterende luftledningsanlæg ligger inden for fortidsminde-, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjen.

Kabelanlægget efterlader ikke synlige spor i landskabet, og der skal ikke etableres nye bygninger inden for de berørte bygge- og beskyttelseslinjer. Ansøger har oplyst, at de vil søge dispensation på de lokaliteter, hvor kabelforbindelsen berører bygge- og beskyttelseslinjer, og det vil foregå i tæt dialog med kommunen og det lokale museum.

Kabel- og ledningstraceet krydser flere steder både sø- og åbeskyttelseslinjen bl.a. ved N89. Beskyttelseslinjerne er udlagt for at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder for dyre- og planteliv. Inden for beskyttelseszonen må der ikke foretages tilplantninger eller ændringer i terrænet. Midlertidige terræ ændringer såsom nedgravning af ledninger kræver dog ikke dispensation, såfremt terrænet efter nedgravningen straks reetableres til det oprindelige udseende, og forudsat at arealet ikke er omfattet af andre bestemmelser om naturbeskyttelse. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at kabellægning inden for sø- og åbeskyttelseslinjen ikke kræver dispensation i nærværende sag. Der er ikke ansøgt om terrænregulering og terrænet ved kabelgraven reetableres til oprindeligt udseende. Endvidere etableres kablet ved styret underboring, såfremt der inden for sø- og åbeskyttelseslinjen forefindes beskyttet natur. Demontering af luftledningsanlæg vurderes ikke at være i modstrid med bestemmelserne for sø- og åbeskyttelseslinjerne.

Da det nye kabeltrace ikke medfører etablering af permanente vertikale elementer inden for skovbyggelinjen, vurderer Miljøstyrelsen, at kabelanlægget ikke vil være i modstrid med formålet herfor.

På matr. nr. 22a Seem By, Seem og på matr. nr. 25 Lovrup, Døstrup. Fortidsmindebeskyttelseslinjerne krydses i udkanten af områderne og ved matr. nr. 25 Lovrup, Døstrup underbores området. Det lokale museum vil have frigivet området efter arkæologiske forundersøgelser førend anlægsarbejdet foretages i områderne. Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsminderne. Beskyttelseszonen forløber 100 meter fra fortidsmindets

ydergrænse. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3.

Både kabel- og ledningstraceet krydser fortidsmindeareal (lokalitets nr. 190410-81, marksystem) og kabeltraceet ligeledes fortidsmindeareal (lokalitetsnr. 190410-75, vej).

Energinet har oplyst, at det lokale museum har udført en arkivalisk kontrol af kabeltraceet, og at denne ikke har givet anledning til tilpasning af tracéet. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at projektet ikke påvirker fortidsminder og fredninger væsentligt.

Luftledningen krydser arealfredningen ved Gasse Hede, Indlandsklitter (frednings nr. 07737.00). Der er placeret en mast til demontering inden for arealfredningen. Den servitutbestemte adgangsvej vurderes som udgangspunkt at sikre, at demontering af masten kan gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Hvorvidt projektet er i overensstemmelse med fredningen henhører under Fredningsnævnet.

Stationen ved Ribe er sammenfaldende med skovbyggelinjen men derudover ikke andre bygge- eller beskyttelseslinjer.

Stationen ved Bredebro er ikke sammenfaldende med bygge- eller beskyttelseslinjer.

Udvidelse af Ribe station kan kræve dispensation fra skovbyggelinjen afkastet fra eksisterende skov. Formålet med skovbyggelinjen er at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet og bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv. Esbjerg Kommune kan dispensere fra skovbyggelinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65.

Stationsområderne ligger ikke inden for udpegede fredninger. Såfremt der ved anlægsarbejdet findes dræn i området gøres der opmærksom på, at omlægning heraf - herunder ændring af trace og hældning - kan kræve tilladelse efter Vandløbsloven.

Overfladevand, grundvand og jordforurening

Stationerne ved Ribe og Bredebro ligger ikke inden for udpegninger for OSD, indvindingsoplande til almen vandforsyning, indsatsområder, følsomme indvindingsområder m.v. Stationen ved Bredebro er dog beliggende i område med drikkevandsinteresser.

Kabelanlægget og luftledningen ligger primært i område med drikkevandsinteresser, men krydser begge område med særlig drikkevandsinteresse ved Nyvang. I dette område er der ligeledes udpeget indsatsområde indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Ligeledes krydser traceet fem indvindingsoplande til almen vandforsyning under hhv. Skindermarkens Vandværk, Egebæk Hviding Vandværk, Skærbæk Vandværk og Døstrup Vandværk. Kabelanlægget krydser boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) for Lustrup Kildeplads, Skindermarkens Vandværk. Miljøstyrelsen vurderer, at etablering af kabelanlæg ved åben grav/styret underboring gennem BNBO og indvindingsoplande til almen vandforsyning ikke medfører anvendelse af pesticider, gødskning eller andre stoffer, der kan true grundvandet væsentligt.

På baggrund af det i ansøgningen oplyste om stationernes indretning og type, vurderer Miljøstyrelsen, at driften heraf ikke vil udgøre en risiko for grundvandsressourcen eller drikkevandsinteresserne i området.

Ændringerne på Ribe og Bredebro højspændingsstationer medfører ikke yderligere behov for håndtering af overfaldevand. Da der ikke er befæstede arealer ved stationerne, vil håndtering af regnvand sikres ved naturlig nedsivning. Transformer og reaktorer opføres med sump til opsamling af olie, og der etableres olieudskiller på afløbet inden udledning. Overfladevand fra stationerne forventes dermed ikke at komme i kontakt med forurenede områder inden for projektområdet. Ribe station ligger ca. hhv. 150 m og 230 m syd for nærmeste søer og beskyttede vandløb, hvor Tangevej skærer mellem stationen og recipienterne. Bredebro station ligger ca. hhv. ca. 165 m og 340 m fra nærmeste beskyttede vandløb og sø, hvorimellem der ligger arealer i omdrift. Der er ikke markant terrænforskel mellem stationerne og recipienterne.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil ske overflade afstrømning til recipienter fra stationsområderne.

Af ansøgningen fremgår det, at der ikke er behov for grundvandssænkning i forbindelse med drift af anlægget. Der kan blive behov for en midlertidig grundvandssænkning i anlægsfasen på de strækninger, hvor grundvandet står højt. Arbejdet med at samle kablerne i muffe skal foregå under rene og tørre forhold, så her kan også opstå et behov for en lokal midlertidig grundvandssænkning.

Der vil udelukkende være tale om midlertidige grundvandssænkninger ved muffesamlinger og ved maste fundament fjernelse, samt visse steder langs med kabelgraven med det formål at tørholde disse. Ved anlæg med gravekasse vil der ikke være behov for grundvandssænkning i kabelgraven. Dybden på grundvandssænkning vil maksimalt svare til bunden af kabelgraven (1,4 m), maste fundamentet (1,2 m) eller muffegraven (1,7 m). Varigheden af den eventuelle grundvandssænkning vil være ca. én uge.

Af de supplerende oplysninger fremgår det, at evt. oppumpet vand fra ledningsgrav vil blive afledt lokalt på nærliggende landbrugsarealer, hvor det sikres, at der ikke sker risiko for overfladisk afstrømning til recipienter. Energinet vil ansøge den specifikke kommune om relevante tilladelser, hvis grundvandssænkning vurderes nødvendig. Miljøstyrelsen bemærker, at såfremt der bliver behov for at søge om udledningstilladelse til recipient skal denne projektændring vurderes i forhold til miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 13a.

Idet der ikke finder udledning til recipient sted fra projektet, ligesom ledningen etableres ved delvis styret underboring under vandløb/grøfter, er det Miljøstyrelsens vurdering, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindrer målopfyldelse for målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster, jf. lov om vandplanlægning.

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for hverken kabeltraceet eller placering af stationerne ved Ribe og Bredebro, ligesom traceet ikke ligger inden for kommunens områdeklassificering. En eksisterende luftledning, der skal demonteres krydser en V1 kortlagt grund på matr. nr. 139, V. Gasse, Skærbæk (lokalitets nr. 550-81276). Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at gravarbejde på matriklen kan være omfattet af jordforureningslovens § 8, hvor kommunen er

myndighed. På det foreliggende grundlag vurderer Miljøstyrelsen, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke overflade- eller grundvandsforekomster negativt.

Der vil ikke være overskudsjord efter reetableringen, hvor kabelgraven har været.

Ved etablering af kablet med styret underboring under f.eks. naturområder, vil der blive benyttet Bentonit til stabilisering af borehul og fyldning af foringsrør efter kabeltræk. Ligeledes anvendes vand til opblanding af boremudder og Bentonit.

Såfremt der anvendes tilsætningsstoffer til at lette evt. styret underboring, skal der ansøges om tilladelse til oplag hertil hos Esbjerg/Tønder Kommune i henhold til Miljøbeskyttelseslovens⁵ § 19.

Opboret jord og boremudder skal bortskaffes i henhold til gældende regler. Der skal således foreligge en anvisning eller henvisning fra kommunen til modtagestedet.

Energinet har udført interne stikprøve undersøgelser af forurening med zink ved 400 kV master på Kassø-Tjele, som viste at der indenfor 0,1 m af masterne var en forhøjet koncentration af zink til jordklasse 3. Fra 0,1 til 0,5 m fra maste-fundamentet var der en forurening til jordklasse 1. Desuden er den tilgængelige videnskabelige litteratur på området gennemgået. Energinet har på baggrund af undersøgelserne, og da 150 kV masterne er mindre end 400 kV masterne, besluttet, at der vil blive udført en lignende stikprøve undersøgelse af 150 kV masterne på strækningen Bredebro-Ribe.

Ved konstatering af forhøjede koncentrationer af zink ved 150 kV masterne på Bredebro-Ribe strækningen, vil Energinet håndtere den forurenede jord efter gældende lovgivning i samarbejde med den pågældende kommune og Region Syddanmark.

Miljøstyrelsen vurderer samlet, at projektet ikke vil mobilisere kortlagte jordforureninger, ligesom det vurderes, at stikprøvekontrol for evt. zinkforurening planlagt i samspil med de berørte kommuner og Region Syddanmark vil hindre spredning af evt. ukendt jordforurening med zink.

Arealer, landskab og oversvømmelsesrisici

Der foreligger ikke vedtaget lokalplan for området, og projektet ligger ikke i byzone. Den eksisterende 150 kV luftledning krydser lokalplanlagt område i Tønder Kommune, lokalplan 816: Lokalplan for en vindmøllepark ved Gyvelvej. Der er dog ikke hverken master eller arbejdspladser inden for det lokalplanlagte område.

I Esbjerg Kommunes kommuneplan 2018-2030 samt Tønder Kommunes kommuneplan 2017-2029 er kabeltraceet delvist omfattet af følgende udpegninger:

- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Områder med ønsket/uønsket skovrejsning
- Lavbundsarealer
- Naturbeskyttelsesinteresser og potentielle naturbeskyttelsesinteresser
- Økologiske forbindelser

⁵ LBK nr. 1218 af den 25/11/2019 om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).

- Bevaringsværdigt landskab

Desuden er der udpegninger for dele af kabeltraceet i Esbjerg Kommunes kommuneplan 2018-2030 for:

- Kommuneplanramme for landområde
- Støjrelaterede areal ved Haderslevvej
- Værdifuldt kulturmiljø
- Område til større husdyrbrug

Samt udpegninger i Tønder Kommunes kommuneplan 2017-2029 for:

- Kommuneplanramme for blandet bolig og erhverv ved Vester Gasse og Drengsted
- Kulturhistorisk bevaringsværdi
- Større sammenhængende landskab
- Konsekvensområde omkring tekniske anlæg

Udpegning for kulturhistorisk bevaringsværdi er et kirkelandskab omkring Brede Kirke. Da ledningen nedgraves/underbores i hele traceets længde, primært i arealer i omdrift, er det Miljøstyrelsens vurdering, at denne del af projektet ikke tilsidesætter retningslinjer for ovennævnte udpegninger i de berørte kommuners gældende kommuneplan.

Stationen i Bredebro er beliggende inden for konsekvensområde for teknisk anlæg, kulturhistorisk bevaringsværdi og uønsket skovrejsning.

Stationen i Ribe er ikke beliggende inden for udpegninger i Esbjerg Kommunes kommuneplan, men arbejdsområderne ved stationen i Ribe er beliggende inden for udpegning for økologisk forbindelse.

Da der ikke opføres nye bygninger og de eksisterende ikke ændres, vurderer Miljøstyrelsen, at stationerne og arbejdspladsen ved Ribe station ikke vil stride mod retningslinjerne for de gældende udpegninger for lokaliteterne jf. Esbjerg og Tønder Kommunes kommuneplaner. Arbejdsarealerne ved Ribe station er midlertidige, og forventes dermed ikke at udgøre en hindring for området som økologisk forbindelse.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at projektet ikke er i konflikt med gældende udpegninger i området, idet kabelanlægget i driftssituationen ikke vil være synligt over jorden, ligesom der ikke sker bygningsmæssige ændringer på stationerne.

Bygherre har ikke oplyst om, og Miljøstyrelsen har ikke kendskab til, historiske, kulturelle, arkæologiske eller geologiske landskabstræk inden for projektområdet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

Dele af projektområdet for kabelanlægget er placeret på arealer hvor Esbjerg- og Tønder Kommune i deres Klimatilpasningsplaner har vurderet, at risikoen for oversvømmelser er tilstede. Der vil ikke være risiko for kabelanlægget, da dette er nedgravet. Der er ingen indsatser i projektområdet.

Desuden noteres der i redegørelsens retningslinje 2 for Esbjerg Kommunes klimatilpasningsplan 2018 – 2030 at der i udpegede oversvømmelsesområder; ”I særlige tilfælde kan der tillades planlægning for infrastrukturanlæg som vindmøller,

højspændingsmaster og lignende, som af andre hensyn vurderes hensigtsmæssigt placeret i disse områder”.

Ribe station er delvist placeret på et areal, hvor Esbjerg Kommune i deres Klimatilpasningsplan 2018 - 2030 har vurderet, at risikoen for oversvømmelser er håndterbar. Der er ingen indsatser i projektområdet.

Bredebro station er ikke udpeget som et område med risiko for oversvømmelser i Tønder Kommunes Klimatilpasningsplan 2017 – 2029.

Kumulative påvirkninger

400 kV ledninger fra vestkystprojektet Endrup-grænsen, 150 kV kabelanlægget fra Ribe-Brede-bro, samt 60 kV luftledninger fra N1 A/S, vil skulle underbores N89 ved Ribe Å og Holme. Arbejdet med underboringen af Ribe-Bredebro og Endrup-Grænsen projekterne vil efter planen foregå i perioden fra december 2021 til juni 2022 og vil blive udført af den samme entreprenør. Det forventes at der indgås aftale med N1 A/S omkring koordinering af arbejde med underbo-ring af Ribe Å, således at arbejdet med dette udføres sammen med ovennævnte projekter. Støj fra arbejdet med underboring af N89 Ribe å og Holme, samt kabellægning i dette projekt nord for Ribe højspændingsstation vil således foregå i den samme periode og vil kunne tilpasses de lokale forhold. Kabelanlægget i dette projekt vil som beskrevet indenfor 7-14 dage være ca. 1 km fra Natura 2000-området N89. En kumulativ effekt af projekterne vurderes derfor at kunne udelukkes.

To andre projekter, etablering af ny 150 kV kabelanlæg fra Ribe til Holsted og kabellægning af 150 kV luftledning fra Ribe til Lykkegård vil også skulle følge et tracé der går ud fra nordsiden af Ribe højspændingsstation og videre nordpå. Disse to projekter vil anlægsmæssigt komme senere end de andre nævnte projekter i området. Kabelanlæggene i disse projekter vil, ligesom kabelanlægget for Ribe-Andst, indenfor 7-14 dage være ca. 1 km fra Natura 2000-området N89.

På baggrund af ovenstående vedr. koordinering af underboring af N89 og dermed begrænsning af den samlede periode for påvirkning af Natura 2000-området samt udpegningsgrundlaget herfor, vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke er risiko for væsentlige kumulative effekter, der kan give væsentlige miljømæssige påvirkninger. Eventuelle gener som beskrevet i nærværende afgørelses afsnit herom, vurderes at være meget lokale og i udstrækning og varighed at være korte, hvorved væsentlig gene i kumulation med andre projekter ikke vurderes at indtræffe. Projektet vurderes dermed ikke sammen med andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, at kunne medføre en øget påvirkning af miljøet.

Tønder Kommune har i forbindelse med myndighedshøringen oplyst, at projektet ikke forventes at have indflydelse på planlagte eller fremtidige vådområder. Kabellægningen berører et planlagt vådområde ved Nørringbæk, her indarbejdes hensyn til kabellægningen i våd-områdeprojektet.

Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet det ikke forårsager emissioner til miljøet, den visuelle påvirkning er af stærk lokal karakter på baggrund af højspændingsstationernes størrelse og højde sammenholdt med, at afstanden til den dansk-tyske grænse er ca. 16 km.

Samlet vurdering

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller bilag IV arter. Projektet vil heller ikke påvirke rødlistede eller andre fredede arter negativt.

Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer emission eller udledning af stoffer til luften eller våde recipienter.

Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Høring

Miljøstyrelsen har foretaget en høring af Tønder og Esbjerg Kommuner, samt Region Syddanmark, Sydvestjyske Museer og Museum Sønderjylland i perioden 12-26. februar 2021.

I samme periode er der foretaget høring af eventuelle parter.

Høringsbemærkninger

Museum Sønderjylland har oplyst, at museet ikke har bemærkninger.

Sydvestjyske Museer har udtalt, at museet ikke har bemærkninger til sagen, da der er god dialog med Energinet omkring arkæologien på strækningen.

Esbjerg Kommune har oplyst, at der ikke er bemærkninger til udkastet.

Tønder Kommune har indsendt bemærkninger vedr. beskyttede arter og –natur herunder påvirkning af vandløb ved anvendelse af metoden åben grav. Desuden er der angivet bemærkninger kumulative forhold, kulturhistorisk bevaringsværdi samt at afledning af spildevand kræver tilladelse hos kommunen.

Energinet har til Tønder Kommunes høringssvar oplyst, at alle kommunens bemærkninger tages til efterretning

Miljøstyrelsen har indarbejdet kommunens bemærkninger, hvor det er vurderet relevant i forhold til beskyttede arter og –natur, kumulative forhold og kulturhistorisk bevaringsværdi. For så vidt angår påvirkning af vandløb, har Miljøstyrelsen lagt ansøgers oplysninger om underboring af samtlige vandløb på traceet til grund for afgørelsen. Dermed indgår kommunens bemærkninger mht. gennemgravning af vandløb ikke i det ansøgte projekt. Kommunens bemærkninger har ikke medført ændringer i Miljøstyrelsens vurderinger i forhold til det udkast til afgørelse, der har været i høring.

Der er indkommet et høringssvar fra en berørt lodsejer, hvilket udelukkende omhandler Energinets andet projekt om etablering af 400 kV luftledningsanlæg. Miljøstyrelsen har kontaktet parten, der er gjort bekendt med, at bemærkningerne ikke vedrører projektet i nærværende afgørelse. Bemærkningerne har dermed ikke påvirket nærværende afgørelse.

Der er indkommet bemærkninger fra berørt lodsejer omhandlende påvirkning af svineproduktion samt ekspropriation for en landbrugsejendom. Parten anfører en

bekymring for, at den planlagte linjeføring vil påvirke svinebesætningen på ejendommen negativt grundet påvirkning af strøm/magnetfelter fra kabelanlægget. Parten foreslår, at traceet af kabelanlægget flyttes længere væk fra ejendommen. Parten anfører, at kabelanlæggets trace vil mindske muligheden for fremtidig udvidelse af svinebruget. Slutteligt anføres det, at parten ikke kan acceptere den af Energinet foreslåede kompensation.

Energinet bemærker til dette høringssvar følgende:

"Høringssvaret omhandler både linjeføringen for 400 kV masterne på luftledningsprojektet EDR-Grænsen samt 150 kV Bredebro-Ribe.

Da Miljøstyrelsen endnu ikke har igangsat 2. høringsfase, så bliver vi nødt til at afvente myndighedernes behandling af EDR-Grænsen-projektet. Når Energinet sidenhen har opnået VVM-tilladelsen til 400 kV-projektet i starten af 2022, så vil forhandlerne komme ud og drøfte 400 kV-projektet med jer.

For nuværende drejer det sig om 150 kV jordkablet på Bredebro-Ribe-strækningen. Linjeføringen til jordkablet samt servituterstatning vil i øvrigt blive drøftet med jer på 2 lodsejermøder med vores forhandlere fra Landinspektørfirmaet LE34. De kontakter lodsejer/advokat snarest med henblik på en drøftelse desangående.

For en god ordens skyld påpeges, at der ikke pt. er tale om en ekspropriationssag. En ekspropriationssag opstår kun i det tilfælde, hvor lodsejer og Energinet ikke kan blive enige om anlægget (luftledning og/eller jordkabel) tilstedeværelse på ejendommen".

Miljøstyrelsen kan konstatere, at Energinet på baggrund af høringssvaret ikke har ændret kabelanlæggets trace i nærværende sag. Miljøstyrelsen er ikke bekendt med, at magnetfelter medfører væsentlig påvirkning af husdyrhold, når kablet etableres med den afstand til et husdyrbrug, som tilfældet med den pågældende ejendoms landbrugsbygninger. Af ansøgningen fremgår det, at Energinet anvender forsigtighedsprincippet i forbindelse med planlægning af nye kabelforbindelser, ligesom vejledningen fra elbranchens magnetfeltudvalg og kommunernes landsforening følges. Miljøstyrelsen lægger dermed til grund, at kabeltraceet er valgt ud fra et forsigtighedsprincip, hvorved der ikke vil være væsentlig påvirkning med lægstrøm/magnetfelter, heller ikke set i kumulation med den kommende 400 kV luftledning.

Miljøstyrelsen vurderer, at en evt. reduktion i muligheden for fremtidig udvidelse af et husdyrbrug ikke er en del af miljøvurderingsreglerne, hvorfor dette forhold ikke fører til ændringer i styrelsens afgørelse. Som det fremgår af Energinets bemærkninger, vil der mht. kabeltrace og servituterstatning ske lodsejerforhandlinger. En eventuel ændring af kabeltraceet, der kan medføre væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, skal anmeldes efter miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 13a.

Evt. kompensation/ekspropriation er et anliggende mellem bygherre (Energinet) og de berørte lodsejere og behandles ikke i nærværende afgørelse.

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk. Offentliggørelsen finder sted den 3. marts 2021.

Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljøstyrelsen, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 31. marts 2021.

Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter Miljøstyrelsens afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.”

Miljøstyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Christina Kittner
VVM medarbejder
+45 21 44 79 88
chkit@mst.dk

Kopi til

Esbjerg og Tønder Kommuner, Sydvestjyske Museer, Museum Sønderjylland,
Region Syddanmark.
Berørte parter

Bilag

Bilag 1: Ansøgning
Bilag 2: Kortmateriale